

Gemeente Assen

najaarsnota 2015

waar staan we nu
en wat gaan we nog doen

financiële prognose

mijn Assen

hoofdlijnen

Voorstel.....	3
Aanbieding.....	3
Terugblik Voorjaarsnota 2015.....	3
Uitkomsten Najaarsnota 2015.....	3
Eindejaarsprognose ultimo september 2015	5
Voorlopige inschatting budgetoverheveling.....	5

programma's

1. Wonen in Assen	6
2. Werken in Assen	8
3. Meedoen in Assen	10
4. Aantrekkelijk Assen	13
5. Samen werken aan Assen	15
6. Bedrijfsvoering	17
7. Vastgoed en grondbedrijf	19
8. Algemeen financieel beleid	21

bijlage

I. Overzicht en toelichting bezuinigingen	25
II. Recapitulatie voor budgetoverheveling.....	28

Hoofdlijnen

Voorstel

De Najaarsnota 2015 vaststellen.

De budgetten voor de uitvoering van de Wmo, de jeugdzorg en de participatie en de raming van de

integratie-uitkering sociaal domein door vaststelling van de achtste begrotingswijziging afstemmen op die middelen die het Rijk daarvoor in 2015 beschikbaar stelt.

Aanbieding

Hierbij bieden wij u de Najaarsnota 2015 ter behandeling en vaststelling aan. In de Najaarsnota rapporteren we en informeren we u over de stand van lopende beleidsuitvoering. Hierbij gaat het er om of we beleidsmatig en financieel op koers liggen. We doen dat op basis van de informatie die daarover begin september jongstleden beschikbaar was.

In deze Najaarsnota geven wij vooruitlopend op de jaarrekening 2015 een eerste prognose van het voor 2015 te verwachten rekeningresultaat af.

De Najaarsnota 2015 is evenals de programmabegroting en de Voorjaarsnota in een nieuw jasje gestoken. Trefwoorden in dat verband zijn beknopt, overzichtelijk en eenvoudig toegankelijk. We rapporteren op basis van het principe 'geen bericht is goed bericht'.

De indeling van de Najaarsnota is afgestemd op de nieuwe programma-indeling.

Terugblik Voorjaarsnota 2015

In de Voorjaarsnota hebben we uitgebreid stil gestaan bij de ontwikkelingen in het sociaal domein en de gevolgen daarvan voor het eigen beleid en onze financiën. Gelijktijdig hebben we geconstateerd dat de uitvoering van het beleid op dat moment goed op koers lag, dat we waren gestart met de uitvoering van het collegeprogramma Mijn Assen en de daarin afgesproken beleidsintensiveringen en tevens dat de implementatie van de bezuinigingen uit de nota Minderen met Maat op schema lag.

Financieel gezien zijn we, ondanks de dreiging van financiële tegenvallers in het sociaal domein in mei jongstleden, van een sluitende jaarbegroting uit blij-

ven gaan. We hebben de argumenten om aan die lijn vast te houden benoemd en de financiële risico's die daaraan verbonden waren onderkend en met de raad gedeeld. We zijn, ook in het sociaal domein, blijven sturen op basis van het principe 'budget = budget'.

Op basis van die beleidslijn hoefden we bij de Voorjaarsnota geen maatregelen te treffen om de Begroting voor het lopende jaar sluitend te houden of te maken. We hebben daarbij de kanttekening gemaakt dat we, als dat nodig mocht zijn, de algemene reserve willen inzetten voor het opvangen van mogelijke financiële tegenvallers in het sociaal domein.

Uitkomsten Najaarsnota 2015

Het beeld van de beleids- en de begrotingsuitvoering in deze Najaarsnota wijkt in essentie niet af van dat in de Voorjaarsnota. De beleidsuitvoering blijft grotendeels volgens plan verlopen. Daarin doen zich, afgezien van de hinder die we als gevolg van rijksbeleid bij de beleidsuitvoering in het sociaal domein ondervinden, geen grote vertragingen en/of obstakels voor. Er is in dat opzicht geen

aanleiding voor beleidsaanpassingen.

In het verdere verloop van de Najaarsnota rapporteren we per programma over stand, voortgang en mogelijke nog op te lossen knelpunten in de beleidsuitvoering. De programmarapportages zijn gebaseerd op informatie en inzichten van begin september jongstleden.

Financieel beeld

Financieel gezien is en blijft 2015 een lastig jaar. We boeken weliswaar vooruitgang, maar we blijven kampen met onzekerheden en financiële risico's in het sociaal domein. Anders dan bij de Voorjaarsnota bestaat er nu wel meer inzicht in omvang en aard van de zorgbehoefte en in de daaraan verbonden kosten.

Op basis daarvan presenteren we deze Najaarsnota, met de nodige slagen om de arm, de eerste voorzichtige financiële prognoses. Pas in het kader van de jaarafsluiting kunnen we de balans van het eerste uitvoeringsjaar in dit domein definitief opmaken. We blijven ook de resterende maanden van het jaar onveranderd sturen op basis van het principe 'budgettaire neutraliteit'.

Het kabinet heeft de integratie-uitkering sociaal domein die gemeenten in 2015 van het Rijk ontvangen via de mei- en de septembercirculaire geactualiseerd. Het is met oog op sturing en beheersing van belang de uitvoeringsbudgetten in de eigen begroting daar via een begrotingswijziging op aan te laten sluiten.

Gemeentefonds

De uitkomsten van de laatste septembercirculaire zijn, voor zover die op het lopende jaar betrekking hebben, in de prognose van het rekeningresultaat verwerkt.

Bekostiging van de gedecentraliseerde taken loopt via het gemeentefonds. Samen met andere nadeelgemeenten zoals Lelystad en Gouda oefenen we op bestuurlijk niveau druk uit om de voor dit doel ontworpen bekostigingsmodellen in voor ons positieve zin bij te stellen. Positief is dat het kabinet mede naar aanleiding van kritiek vanuit gemeenten de verdeling van de middelen voor het Beschermd Wonen heeft aangepast. Dat zorgt voor Assen in ieder geval in 2015 voor verlichting van de financiële pijn.

Herstel en groei van de economie vertalen zich vroeg of laat door in onze inkomsten en naar de uitkeringen die we uit het gemeentefonds ontvangen. Het kabinet geeft daarover in de onlangs verschenen septembercirculaire de eerste voorzichtige signalen af. Voor het lopende jaar is dat, als gevolg van de negatieve groei van het gemeentefonds, echter zeker nog niet aan de orde. We ondervinden daar in dit jaar opnieuw, en meer dan verwacht, financiële hinder van.

Schuldpositie

Het rentepeil op de geld- en kapitaalmarkt is onveranderd laag. Positieve ontwikkeling is dat we ge-

meentelijke schuldpositie met behulp daarvan in de afgelopen maanden door vervroegde aflossing en herfinanciering van hoogrentende leningen hebben kunnen verbeteren en daardoor meer toekomst bestendig gemaakt. Gelijktijdig hebben we daarmee de jaarlijks op de gemeentelijke exploitatie drukkende rentekosten aanzienlijk weten te verlagen en structurele financiële ruimte gecreëerd.

Bezuinigingen

De implementatie van de eigen bezuinigingen verloopt goeddeels volgens plan. Gebleken is dat een klein aantal nog uit de vorige bestuursperiode stammende maatregelen door gewijzigde omstandigheden bij nader inzien niet haalbaar is. Hiervoor worden vervangende maatregelen getroffen. Parallel aan de invulling van de bezuinigingen inventariseren we omvang van de personele frictie en beoordelen we de toereikendheid van de daardoor getroffen financiële voorziening. Het overzicht met stand en voortgang van de bezuinigingen treft u verderop in de Najaarsnota aan.

Eindejaarsprognose

We blijven ook in dit stadium in onze financiële prognoses uitgaan van een vrijwel sluitende jaarexploitatie 2015.

Met in achtneming van de kanttekeningen over de kwaliteit van de cijfers en prognoses in het sociaal domein, voorzien we voor dit jaar in basis een positief rekeningresultaat van € 0,8 miljoen. Als we rekening houden met de voorlopende jaar voorziene budgetoverheveling komen we in onze eindejaarsprognose uit op een tekort van € 0,4 miljoen.

Omvang en samenstelling van de budgetoverheveling 2015/2016 wordt in het kader van de jaarafsluiting geïnventariseerd en als onderdeel van de jaarrekening 2015 definitief vastgesteld. We schatten de omvang ervan in dit stadium in op € 1,2 miljoen. De raad wordt hierover tijdig door ons geïnformeerd.

Voor juiste beeldvorming maken we u er op opmerkzaam dat in de prognose hiervoor als aanname rekening gehouden met de eenmalige afboeking van de kosten (€ 2,3 miljoen) van de vervroegde aflossing van een aantal oude hoogrentende vaste geldleningen. In het kader van de jaarafsluiting en bij het opmaken van de eindbalans over 2015 gaan we na of er voldoende financiële ruimte is voor toepassing van die gedragslijn dan wel dat we die kosten, als toegestaan, over meerdere jaren moeten spreiden. Onze voorkeur gaat uit naar de eerste optie.

Eindejaarsprognose ultimo september 2015 (bedragen x € 1.000)

Programma's	Actuele Begroting (gesaldeerd)	Prognose Najaarsnota	
		Prognose (gesaldeerd)	Afwijking t.o.v begroting
1 Wonen in Assen	217	421	204 v
2 Werken in Assen	-27.014	-28.505	- 1.492 n
3 Meedoen in Assen	-82.734	-91.203	-8.469 N
4 Aantrekkelijk Assen	-10.006	-9.721	285 V
5 Samenwerken aan Assen	-4.865	-4.046	819 V
6 Bedrijfsvoering	-40.683	-41.183	-500 N
7 Vastgoed en grondbedrijf	-15.848	-15.398	450 V
Resultaat programma's 1-7	-180.933	-189.635	-8.702 N
13 Algemene dekking			
onvoorzien	-1.073	-715	358 V
belastingheffing	16.506	16.100	-406 N
Financiering en belegging	9.118	12.821	3.703 V
Gemeentefonds	152.382	160.205	7.823 V
Overige algemene middelen	-504	496	1.000 V
Reserves en voorzieningen	1.175	1.205	30 V
Resultaat interne renteverdeling	3.440	297	- 3.143 N
Resultaat Algemene dekking	181.045	190.409	9.364 V
Eindejaarsprognose 2015 voor bestemming	113	775	662 V
Prognose naar 2016 over te hevelen budgetruimte	-	-1.200	-1.200 N
Eindejaarsprognose na bestemming	113	-425	-538 N

Voorlopige inschatting met budgetoverheveling

Programma's	Budget overheveling	Saldo	V/N
Wonen in Assen		204	V
Werken in Assen		-1.492	N
Meedoen in Assen		-8.719	N
<i>Klijnsma middelen</i>	250		
Aantrekkelijk Assen		285	V
Samenwerken aan Assen		319	V
<i>iNUP-gelden</i>	400		
<i>Basisregistratie Personen (BRP)</i>	100		
Bedrijfsvoering		-500	N
Vastgoed en Grondbedrijf		0	
<i>Voorziening onderhoud onderwijs</i>	450		
Algemeen financieel beleid		9.364	V
Eindprognose resultaat	1.200	-539	N

Wonen in Assen

 stand van zaken	augustus 2015	kosten
Woningbouw, woonplan, ruimtelijke ordening		
Openbare ruimte		
Duurzaamheid		
Bereikbaarheid, verkeer en vervoer		
Beleidsintensiveringen		
Bezuinigingen		

samenvatting programma

De eerste stappen in de actualisatie van de Structuurvisie zijn gezet. Er zijn onderzoeken uitgevoerd die een indicatie geven van de ontwikkelingen, trends en groei. Deze worden binnenkort aan de raad gepresenteerd. Dit zal gebeuren in samenhang met een eerste opzet voor de Woonvisie. Het afgelopen jaar hebben we in het kader van actualisatie en ontwikkelingen nieuwe bestemmingsplannen opgesteld. We zijn gestart met pilot De Haar-West om ervaring op te doen met de nieuwe omgevingswet.

In het kader van risico gestuurd beheer worden groot onderhoud en vervanging in toenemende

mate uitgesteld. Bij het beheer is weer een groot aantal Meewerkers ingezet.

De overtekende eerste zonnelening voor zonnepanelen bij particulieren krijgt een vervolg in een nieuwe zonnelening. Dit jaar zijn twee sporthallen veel energiezuiniger gemaakt. Ook zijn veel zonnepanelen geplaatst op gemeentelijk vastgoed, zoals op de sporthallen en de kinderboerderij.

Om de bereikbaarheid van Assen te verbeteren zijn de werkzaamheden aan de FlorijnAs in volle gang. De bereikbaarheid van Assen in de toekomst wordt vertaald in de op te stellen Nota Mobiliteit.

waar staan we nu en wat gaan we nog doen

Woningbouw, woonplan, ruimtelijke ordening

Het herstel van de koopmarkt zet door, maar de druk op de sociale huur blijft groot. Daarom moeten alle zeilen worden bijgezet om de gemeentelijke taakstelling huisvesting statushouders te realiseren. Tot 1 augustus zijn 51 statushouders van de taakstelling van 137 gehuisvest.

In verband met de verhoogde instroom van vluchtelingen zal de taakstelling huisvesting statushouders naar verwachting nog groter worden en resulteren in een extra druk op de voorraad sociale huurwoningen.

Het woningmarktonderzoek is met enige vertraging opgeleverd. Aan het opstellen van een nieuwe Woonvisie wordt nog hard gewerkt. De vaststelling van een nieuwe Woonvisie is nu gepland voor februari 2016.

Na vaststelling van de nieuwe Woonvisie zullen prestatieafspraken nieuwe stijl worden gemaakt op grond van de nieuwe Woningwet.

In het eerste halfjaar werden 37 woningen opgeleverd. Wij verwachten voor dit jaar een woningproductie van circa 200 woningen. Tot 1 september zijn voor 370 nieuwbouwwoningen vergunning verleend.

Tot 1 september zijn zeven bestemmingsplannen vastgesteld. Dit betreffen zowel ontwikkelingen als actualisatieplannen. Dit najaar zijn er zeker nog drie bestemmingsplannen vastgesteld. Daarnaast zijn ook via omgevingsvergunningen veel afwijkingen van bestemmingsplannen (zogenoemde projectafwijkingbesluiten) gefaciliteerd. Op deze wijze wordt zoveel mogelijk ruimte gegeven aan nieuwe initiatieven.

Openbare ruimte

Er is nog geen straatverlichting uitgezet. Wij willen dit graag bezien in samenhang met de vraag van de raad naar de mogelijkheden om versneld de openbare verlichting te verduurzamen. In verband met de verhoogde instroom van vluchtelingen zal de taakstelling huisvesting statushouders naar verwach-

ting nog groter worden en resulteren in een extra druk op de voorraad sociale huurwoningen.

Duurzaamheid

Afhankelijk van het onderzoek naar mogelijkheden voor grootschalige duurzame energie, zal een pakket afgestemd kunnen worden op de ambitie die de raad heeft.

financiële prognose

Wonen in Assen				(bedragen * € 1.000)	
Beleidsthema	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m aug	Prognose	Saldo	V / N
lasten					
Woningbouw/woonplan	1.451	1.123	1.265	186	V
Openbare ruimte	12.345	6.790	12.274	71	V
Bereikbaarheid, verkeer en vervoer	217	222	255	-38	N
Duurzaamheid	5.599	3.331	4.791	809	V
Totaal lasten	19.612	11.465	18.585	1.027	V
batens					
Woningbouw/woonplan	1.174	1.115	1.674	500	V
Openbare ruimte	8.290	7.726	8.756	466	V
Bereikbaarheid, verkeer en vervoer	0	-23	-23	-23	N
Duurzaamheid	9.263	6.290	8.319	-944	N
Totaal batens	18.727	15.107	18.726	-1	N
Totaal saldo van batens en lasten	-885	3.642	141	1.026	V
mutaties in reserves					
storting reserves	56	0	106	-50	N
beschikking reserves	1.158	321	386	-772	N
totaal mutaties in reserves	1.102	321	280	-822	N
Resultaat	217	3.963	421	204	V

Openbare ruimte

De bezuinigingsdoelstelling is gehaald, maar deels op andere onderdelen dan waar op was ingezet. Door incidentele inkomsten ten behoeve van het zwerfafval, het risicogestuurd beheer van de openbare ruimte en vrijval van kapitaallasten binnen het onderdeel verzorging overige infrastructuur wordt de overschrijding op groenbeheer opgevangen. Het voordeel op het onderdeel Rioolbeheer en waterzuivering wordt verrekend met de reserve rioolbeheer.

Duurzaamheid

Door de overname van Attero door een participatiemaatschappij is er vanuit deze nieuwe organisatie discussie wie de afvalstoffenbelasting moet betalen. Voor dit jaar gaat het om een bedrag van € 0,2 miljoen. Wij houden Attero aan het contract dat is overeengekomen. Hierin is een artikel opgenomen dat eventuele belasting op afval door Attero wordt betaald.

Er is onzekerheid over het tarief van plastic. Vooral nog wordt rekening gehouden met het tarief van afgelopen jaar. De verwerker stelt dit ter discussie.

Werken in Assen

 stand van zaken	augustus 2015	kosten
Werkgelegenheid	✓	
Economische ontwikkeling en innovatie inclusief sensor	✓	
Afstand tot de arbeidsmarkt		
Aansluiting onderwijs - arbeidsmarkt	✓	
FlorijnAs en bedrijventerreinen		
Beleidsintensiveringen	✓	
Bezuinigingen	✓	

samenvatting programma

Op dit moment begint de economie op landelijke schaal aan te trekken. Ondanks deze eerste positieve signalen weten we uit ervaring dat de invloed hiervan op het aantal uitkeringsgerechtigden pas na verloop van tijd zichtbaar wordt. Er is op het brede domein van Werken in Assen dan ook nog voldoende werk te verzetten. Nog dit jaar komen wij bij de raad terug met het definitieve bedrijfsplan van Werkplein Drentsche Aa (de nieuwe uitvoeringsorganisatie voor de Participatiewet). Wij blijven binnen de domeinen Economische Zaken, onderwijs, Zorg

en Werk & Inkomen inzetten op werk en indien dit (al dan niet tijdelijk) niet mogelijk is op participatie. Nog niet alle nieuwe mogelijkheden vanuit de Participatiewet kunnen op dit moment optimaal worden benut zoals u in deze Najaarsnota kunt lezen. Wij zijn hierbij sterk afhankelijk van de (on)mogelijkheden die het Rijk ons biedt. Desalniettemin lopen ook veel zaken volgens schema en blijven wij volop inzetten op het versterken van onze lokale economische infrastructuur.

waar staan we nu en wat gaan we nog doen

Afstand tot de arbeidsmarkt

De realisatie van afspraakbanen loopt achter op de planning. De indicering door het UWV van deze groep is niet op orde waardoor afspraakbaanplaatsen niet gerealiseerd kunnen worden. Dit signaal is bekend bij het ministerie, onder andere op basis van signalen uit Assen.

In Assen hebben we er nu voor gekozen om wel over te gaan tot plaatsingen, waarbij niet wordt gewacht op de formele indicatie van het UWV. Wel hebben wij de verwachting dat op een later tijdstip (voor een deel) toch een indicatie zal worden gegeven en de plek mee zal gaan tellen als afspraakbaan. Dit zou betekenen dat we onze doelstelling alsnog gaan halen. Er zijn op deze manier inmiddels vier 'formele' afspraakbanen in Assen gerealiseerd van de twaalf die we in 2015 willen realiseren.

FlorijnAs en bedrijventerreinen

De raad is in september via de rapportage van het tweede kwartaal 2015 en de actualisatie van de investeringsraming 2015 geïnformeerd over de actuele stand van zaken van de FlorijnAs.

Via Social Return on Investment (SROI) wordt cliënten van de ISD gedurende de uitvoeringstijd van de werken de kans geboden om werkervaring op te doen. Dit ter verbetering van hun positie op de arbeidsmarkt. Op basis van de cijfers tot en met september van de ISD is de taakstelling van € 350.000 voor de gemeente Assen reeds behaald, met in totaal zeventien plaatsingen. Bij de jaarrekening zullen we hier verder op ingaan en kunnen we meer specifieke informatie leveren.

De uitgifte van bedrijfskavels loopt achter op de prognose, zijnde drie hectare. In 2015 hebben tot op heden nog geen grondverkoop plaatsgevonden.

Werken in Assen (bedragen * € 1.000)					
Beleidsthema	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m aug	Prognose	Saldo	V / N
lasten					
Werkgelegenheid	54.539	29.414	54.328	211	V
Econ. ontwikkeling en innovatie	1.366	774	1.366	0	
FlorijnAs	54.752	4	41.726	13.026	V
Totaal lasten	110.657	30.192	97.420	13.237	V
baten					
Werkgelegenheid	28.726	17.198	27.023	-1.703	N
Econ. ontwikkeling en innovatie	120	0	120	0	
FlorijnAs	54.752	0	41.726	-13.026	N
Totaal baten	83.598	17.198	68.869	-14.729	N
Totaal saldo van baten en lasten	-27.060	-12.994	-28.551	-1.492	N
mutaties in reserves					
storting reserves	195	0	195	0	
beschikking reserves	241	0	241	0	
totaal mutaties in reserves	46	0	46	0	
Resultaat	-27.014	-12.994	-28.506	-1.492	N

Werkgelegenheid

Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft de definitieve Buig-budgetten voor 2015 wegens aanpassing van het verdeelmodel niet tijdig kunnen afgeven bij de opmaak voor de Najaarsnota. De gepresenteerde cijfers zijn gebaseerd op de voorlopige Buig-beschikking van medio dit jaar. De definitieve Buig-budgetten worden in de jaarrekening verwerkt.

Vanaf 1 januari 2015 wordt het Buig-budget (het budget om uitkeringen te verstrekken) landelijk verdeeld volgens een nieuw verdeelmodel. Hiermee kunnen volgens het Rijk de noodzakelijke kosten beter worden ingeschat. Zoals bij de behandeling van de begroting 2015 aangegeven, is de gemeente Assen als gevolg hiervan geconfronteerd met een teruggang van het Buig-budget van € 3 miljoen (geen € 28,8 miljoen, maar € 25,8 miljoen).

Bij de begroting 2014 was in de meerjarenprognose voor 2015 al rekening gehouden € 1 miljoen daling van de Buig-middelen. Het begrotingseffect is dus € 2 miljoen nadelig. Uit de voorlopige eindejaarprognose 2015 van het beleidsthema Werkgelegenheid blijkt dat dit nadeel terug is gebracht naar € 1,5 miljoen.

De verklaring hiervoor is dat de Buig-uitgaven sterk beïnvloed worden door de conjunctuur en dat als gevolg van de aantrekkende economie het aantal bijstandsgerechtigden langzamerhand terugloopt.

FlorijnAs en bedrijventerreinen

De prognose van de uitgaven van 2015 voor de FlorijnAs is lager dan begroot, als gevolg van het later in uitvoering nemen van enkele projecten. De planning van de FlorijnAs is dermate dynamisch dat dit een onvermijdelijke afwijking geeft ten opzichte van de begroting.

Meedoen in Assen

 stand van zaken	augustus 2015	kosten
Jeugdzorg		
Wmo, gezondheidszorg en vrijwilligerswerk		
Meedoenbeleid		
Mijn buurt Assen		
Sport (inclusief gezonde leefstijl)		
Onderwijs (Passend onderwijs, IKC, huisvesting, Verzelfstandiging)		
Schuldhelp (preventie, armoedebestrijding)		
Nieuwe subsidieregeling		
Nieuwe welzijnsorganisatie		

samenvatting programma

De middelen die het Rijk in 2015 beschikbaar stelt voor de uitvoering van de nieuwe taken in het sociaal domein zijn volgens de laatste prognoses toereikend. Wel dreigt voor Beschermd Wonen een tekort voor de regio van 3 miljoen euro.

Veel aandacht is in de eerste negen maanden uitgegaan naar de transitie, het organisatorisch mogelijk maken van de nieuwe taken. Hierdoor zijn de resultaten van de transformatie nog beperkt en zijn er bij

het herbeoordelen van indicaties achterstanden ontstaan. Hiervoor hebben wij inmiddels een actieplan opgesteld. Onderdeel van dit plan is het verlengen van het overgangsrecht tot 1 mei 2016 om de herbeoordelingen op een zorgvuldige wijze te kunnen doen.

Bij bijzondere bijstand en schuldhelpverlening is sprake van een uitzetting. Dit heeft te maken met respectievelijk gestegen kosten en een hogere vraag.

Meedoen in Assen					
(bedragen * € 1.000)					
Beleidsthema	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m aug	Prognose	Saldo	V / N
lasten					
Jeugdzorg	24.681	17.125	24.707	-26	N
Wmo, gez.heidszorg en vrijw.werk	54.200	34.274	63.376	-9.176	N
Mijn Buurt Assen	2.453	2.243	2.900	-447	N
Meedoenbeleid	2.961	1.748	2.664	297	V
Sport	314	211	439	-125	N
Schuldhelpverlening	539	536	878	-339	N
Onderwijs	28.299	14.308	27.848	451	V
Totaal lasten	113.448	70.445	122.812	-9.364	N
baten					
Jeugdzorg	0	12	26	26	V
Wmo, gez.heidszorg en vrijw.werk	4.575	1.072	5.278	703	V
Mijn Buurt Assen	150	43	130	-20	N
Meedoenbeleid	0	0	0	0	
Sport	0	40	170	170	V
Schuldhelpverlening	0	0	0	0	
Onderwijs	25.989	12.884	25.989	0	
Totaal baten	30.714	14.051	31.593	879	V
Totaal saldo van baten en lasten	-82.734	-56.393	-91.219	-8.485	N
mutaties in reserves					
storting reserves	0	0	200	-200	N
beschikking reserves	0	217	217	217	V
totaal mutaties in reserves	0	217	17	17	V
Resultaat	-82.734	-56.176	-91.202	-8.468	N

Jeugdzorg

Er zijn onzekerheden over de prognose, omdat de uitwisseling van gegevens tussen zorgaanbieders en gemeenten nog niet optimaal is. Ook is het verloop van de verplichtingen voor persoonsgebonden budgetten (PGB's) nog niet helder in beeld. In het overzicht zijn de inkomsten en uitgaven voor Jeugdhulp gelijk. Hier passen twee kanttekeningen. Zoals uit de halfjaarrapportage van de Jeugdhulp blijkt, verwacht de regio binnen het beschikbare budget uit te komen. Het Asser aandeel is echter nog niet bekend. Verder is recent bekend geworden dat een aantal zorgaanbieders het afgesproken budgetplafond inmiddels heeft bereikt of (ruim) heeft overschreden. De regio is hierover met hen in gesprek. Het is nog niet duidelijk wat dit betekent voor de mededeling in de halfjaarrapportage dat de regio verwacht binnen het beschikbare budget uit te komen.

Wmo, gezondheidszorg en vrijwilligerswerk

De kosten voor de Wmo (exclusief Beschermd Wonen) lijken € 1,1 miljoen binnen het door het Rijk beschikbaar gestelde budget te blijven. Er zijn wel onzekerheden over deze prognose omdat de uitwisseling van gegevens tussen zorgaanbieders en gemeenten nog niet optimaal is en/of het volledige bedrag aan eigen bijdragen wordt ontvangen vanwege problemen met de inning hiervan door het CAK.

De beschikbare middelen voor Beschermd Wonen zijn onvoldoende. In de Begroting is per saldo, lasten minus de eigen bijdragen, rekening gehouden met € 24,3 miljoen. Er zijn meer cliënten dan uit de gegevens van het Rijk naar voren kwam. Dit leidt tot € 36 miljoen aan uitgaven en een tekort van € 11,7 miljoen. Hier tegenover staat ruim € 8,6 aan hogere integratie uitkering waardoor voor Beschermd Wo-

nen voor de regio een tekort van ongeveer € 3 miljoen overblijft in 2015. Voor Assen levert dit een na-deel op van circa € 0,9 miljoen. Ook voor Beschermd Wonen is onzekerheid over de volledigheid aan te ontvangen eigen bijdragen.

Het verwachte Wmo-resultaat van € 0,2 miljoen wordt in het Gemeentelijk Sociaal Deelfonds gestort.

Op de uitvoering van Maatschappelijke Opvang houden we naar verwachting € 0,2 miljoen over. Vooral voor de nieuwe taak Begeleiding MO lijkt minder geld nodig. De niet bestede middelen gaan naar de Voorziening maatschappelijke opvang.

Meedoenbeleid

De uitgaven voor bijzondere bijstand zijn € 0,3 miljoen hoger. Dit komt met name door de toename van de kosten van beschermingsbewind. Daarnaast zijn de kosten bijzondere bijstand voor kwijtscheldingen belastingen € 25.000 hoger dan begroot.

Er wordt minder een beroep gedaan op de beschikbare middelen in het kader van de opheffing van de compensatieregeling eigen risico (cer). Van het bedrag van € 189.000 houden wij € 172.000 over. Voorgesteld wordt om dit aan te wenden voor de dekking van de extra uitgaven voor bijzondere bijstand, zodat deze middelen ten goede komen aan dezelfde doelgroep.

De kosten van de collectieve ziektekostenverzekering voor minima (CZM) vallen ongeveer € 0,45 miljoen lager uit. Hiervan komt € 0,25 miljoen ten gunste van de middelen Wmo en € 0,2 miljoen ten gunste van Meedoenbeleid.

Van de Klijnsma-middelen is nu de verwachting dat een bedrag ad € 0,25 miljoen dit jaar niet zal worden ingezet. Dit jaar komt er een evaluatie van het Meedoenbeleid waarbij bestedingsvoorstellen worden gedaan voor deze middelen.

Mijn buurt Assen

Omdat de nieuwe welzijnsorganisatie Vaart Welzijn een half jaar later van start is gegaan, kan de hieraan gekoppelde bezuinigingstaakstelling van € 0,34 miljoen voor slechts 50% worden gerealiseerd.

De kosten van Vluchtelingenwerk Noord Nederland ad € 80.000 zijn niet Begroting opgenomen.

Er is een toeloop van uitgeprocedeerde asielzoekers, waardoor de kosten hoger uitvallen dan begroot.

Met de eenmalige bijdrage van het rijk van € 73.000 voor 2015 verwachten we dit jaar uit te komen.

De kosten van de doorontwikkeling van de Buurtteams ad € 217.000 worden uit de reserve Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg) gedekt. Vanuit de reserve Wvg wordt € 0,2 miljoen gedekt voor de doorontwikkeling van de Buurt Teams.

De afgesproken co-financiering met Actium voor Mijn Buurt Assen worden niet door de gemeente ontvangen, Actium houdt deze co-financiering in eigen beheer. Zowel de € 0,15 miljoen aan baten als lasten zullen overeenkomstig met een Begrotingswijziging worden bijgesteld.

Sport (inclusief gezonde leefstijl)

De prognose is een positief saldo van € 45.000, als gevolg van extra inkomsten. Overheveling vindt in principe niet plaats, tenzij het beweegproject in Noorderpark onvoldoende voortgang boekt voor 1 januari in de realisatie.

Onderwijs (Passend onderwijs, IKC, huisvesting, Verzelfstandiging)

Op de onderwijsbudgetten is sprake van een gedeeltelijke vrijval. Voor leerlingenvervoer wordt € 0,3 miljoen niet besteed. Bij Lokaal onderwijsbeleid gaat het om een bedrag van € 40.000. Door de vorming van Alles-in 1-scholen en de daarmee gepaard gaande afbouw van het locatiemanagement Brede School blijft er van het budget Brede School € 50.000 over. Daarnaast hoeft € 60.000 aan Reboundmiddelen niet meer te worden ingezet.

Schuldhulp (preventie, armoedebestrijding)

De hulpvraag bij de Gemeentelijke Kredietbank (GKB) neemt weer toe. Zoals bij de Voorjaarsnota al is aangegeven is het voor 2015 beschikbare budget niet toereikend. De tot 1 augustus gemaakte kosten voor schuldhelpverlening bedragen € 0,57 miljoen. Deze kosten afgezet tegen het begrote bedrag ad € 0,51 miljoen plus € 0,13 miljoen participatiemiddelen, zal naar verwachting een tekort geven van € 0,34 miljoen. Behalve dat de kosten toenemen is er al een aantal jaren een discrepantie tussen de werkelijke uitgaven aan de Gemeentelijke Kredietbank (GKB) en de beschikbare middelen. De complexiteit van de hulpvragen neemt toe, waardoor de trajecten een langere doorlooptijd hebben.

Aantrekkelijk Assen

 stand van zaken	augustus 2015	kosten
Aantrekkelijke binnenstad	✓	
Cultureel Hart, inclusief De Nieuwe Kolk	✓	
Promotie Assen, marketing en evenementen	✓	
Parkeren		
Veiligheid		
Beleidsintensiveringen	✓	
Bezuinigingen	✓	

samenvatting programma

Wij constateren dat alle onderdelen conform planning lopen. We hebben geen knelpunten. Op het thema veiligheid is dit jaar een incidenteel voordeel te verwachten.

waar staan we nu en wat gaan we nog doen

Parkeren

We hebben het beeld dat we met de getroffen parkeermaatregelen in Assen op koers liggen voor een budgettair neutraal parkeerbedrijf. Dit hangt nog wel af van de parkeeropbrengsten van de laatste maanden van dit jaar.

Veiligheid

De gemeenteraad gaat in 2016 een nieuwe kadernota Integraal Veiligheidsbeleid 2016-2020 vaststellen. Uitgangspunt is nieuw voor oud en budgettair neutraal.

Aantrekkelijk Assen						(bedragen * € 1.000)
Beleids thema	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m aug	Prognose	Saldo	V / N	
lasten						
Aantrekkelijke binnenstad	149	6	149	0		
Cultureel Hart	9.453	8.165	9.486	-33	N	
Evenementen	893	743	893	0		
Parkeren	516	367	516	0		
Veiligheid	3.283	1.983	3.283	0		
Totaal lasten	14.294	11.263	14.327	-33	N	
baten						
Aantrekkelijke binnenstad	25	3	5	-20	N	
Cultureel Hart	0	33	33	33	V	
Evenementen	244	241	194	-50	N	
Parkeren	1.702	1.160	1.702	0		
Veiligheid	16	241	371	355	V	
Totaal baten	1.987	1.679	2.305	318	V	
Totaal saldo van baten en lasten	-12.307	-9.585	-12.022	285	V	
mutaties in reserves						
storting reserves	0	0	0	0		
beschikking reserves	2.301	2.301	2.301	0		
totaal mutaties in reserves	2.301	2.301	2.301	0		
Resultaat	-10.006	-7.283	-9.721	285	V	

Cultureel Hart inclusief De Nieuwe Kolk

Over een deel van de kosten die het Drents Archief maakt, is de btw verrekenbaar. Het terugontvangen bedrag van de belastingdienst is overgemaakt aan het Drents Archief. Per saldo heeft dit geen effect op het resultaat.

Promotie Assen (marketing en evenementen)

We hadden verwacht dat met de bijdrage van ondernemers voor de TT Motor Week de gemeentelijke inzet verminderd zou kunnen worden. Als gevolg van

vertraging hierop leidt dit tot een nadeel van € 0,05 miljoen op dit domein.

Veiligheid

In 2015 hebben diverse verrekeningen plaatsgevonden met de Veiligheidsregio Drenthe, zoals een positief jaarresultaat, terugbetaling reserves en voor de overname van personeel. Per saldo leidt dit tot een incidenteel en deels onvoorzien voordeel van € 0,33 miljoen. Ook de leges, die in het algemeen lastig stuurbaar zijn, laten dit jaar een voordeel zien van € 30.000.

Samen werken aan Assen

 stand van zaken	augustus 2015	kosten
Bestuur		
Regionale Samenwerking (SDA, RGA, NG4, SNN, EDR, GAE)		
Dienstverlening (inclusief informatiebeveiliging)		
Beleidsintensiveringen		
Bezuinigingen		

samenvatting programma

We geven in de beleidsuitvoering samen met de organisatie verder invulling aan het sturingsprincipe 'niet zorgen voor, maar zorgen dat'

De start van de samenvoeging van de bedrijfsvoeringsonderdelen belastingen, personeels- en salarisadministratie en inkoop in het kader van de Samenwerking Drentsche Aa is niet gerealiseerd per 1 juli 2015. Zodra het medezeggenschaptraject hiertoe ruimte biedt, zal begonnen worden met de samenwerking. In verband met de vertraging zijn automatiseringsinvesteringen op het gebied van informatiebeheer en basisregistraties uitgesteld.

Door een verdere vertraging in de realisatie van

nieuwe Burgerzakenmodules (operatie BRP) is het onzeker of de geplande activiteiten voor 2015 geheel of gedeeltelijk worden uitgevoerd.

Door de rijksoverheid zijn zogenaamde iNUP-gelden (informatievoorziening Nationaal Uitvoeringsprogramma dienstverlening en e-overheid) beschikbaar gesteld voor het uitvoeren en bekostigen van activiteiten voor ICT-, informatievoorzienings- en informatiebeveiligingsaspecten. Daarnaast is ook sprake van extra activiteiten verband houdend met de decentralisaties. Om de realisatie van al deze doelen te borgen is het noodzakelijk dat de in 2015 niet gebruikte gelden in 2016 weer beschikbaar komen.

waar staan we nu en wat gaan we nog doen

Bestuur en organisatie

Met het actief betrekken van inwoners, ondernemers, organisaties en adviesraden bij nieuwe ontwikkelingen én de uitvoering van bestaand beleid geven we concreet invulling aan de actieve, bereidwillige samenleving en ons uitgangspunt 'niet zorgen voor, maar zorgen dat'.

Regionale Samenwerking (SDA, RGA, NG4, SNN, EDR, GAE)

De start van de samenvoeging van de bedrijfsvoeringsonderdelen belastingen, personeels- en salarisadministratie en inkoop in het kader van de Samenwerking Drentsche Aa is nog niet gerealiseerd per 1 juli 2015 (in plaats van aan het begin van het

jaar). Het voornemen is met de onderdelen te beginnen, zodra het medezeggenschaptraject hiertoe ruimte biedt. De bijbehorende kosten zullen waarschijnlijk doorschuiven naar 2016.

Dienstverlening (inclusief informatiebeveiliging)

Door verdere vertraging in de realisatie van nieuwe Burgerzakenmodules in het kader van de operatie Basisregistratie Personen (BRP) is onzeker of de in 2015 geplande activiteiten geheel of gedeeltelijk zullen worden uitgevoerd. Dit zou kunnen inhouden dat budgetoverheveling naar 2016 gaat plaatsvinden.

Samen werken aan Assen

(bedragen * € 1.000)

Beleidsthema	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m aug	Prognose	Saldo	V / N
lasten					
Bestuur	3.015	1.575	2.785	230	V
Regionale samenwerking	124	124	124	0	
Dienstverlening	2.768	1.320	2.178	590	V
Totaal lasten	5.907	3.019	5.087	820	V
baten					
Bestuur	0	7	0	0	
Regionale samenwerking	0	0	0	0	
Dienstverlening	1.042	884	1.042	0	
Totaal baten	1.042	892	1.042	0	
Totaal saldo van baten en lasten	-4.865	-2.128	-4.045	820	V
mutaties in reserves					
storting reserves	0	0	0	0	
beschikking reserves	0	0	0	0	
totaal mutaties in reserves	0	0	0	0	
Resultaat	-4.865	-2.128	-4.045	820	V

Bestuur en organisatie

De lasten van raad en college vallen € 0,2 miljoen lager uit. Dit is grotendeels het gevolg van een geactualiseerde prognose van de lasten van voormalig bestuurders. Verder zal het budget voor de uitvoering van rekenkameronderzoeken niet volledig in 2015 worden besteed.

Dienstverlening (inclusief informatiebeveiliging)

In verband met een vertraging in de samenwerking van belastingen binnen de Samenwerking Drentsche Aa zijn automatiseringsinvesteringen op het gebied van informatiebeheer en basisregistraties uitgesteld. Dit zal in 2015 een incidenteel voordeel geven van € 0,1 miljoen.

In verband met de verdere vertraging in de operatie BRP (Basisregistratie Personen) is de verwachting dat een bedrag van € 0,1 miljoen dit jaar nog niet tot besteding zal komen. Indien hier inderdaad sprake

van zal zijn wordt dit in de jaarrekening betrokken bij het voorstel tot budgetoverheveling naar 2016.

ICT-, informatievoorziening- en informatiebeveiligingsaspecten (iNUP) inclusief extra activiteiten sociaal domein.

De door het Rijk beschikbare i-NUP-gelden worden in 2015 beperkt ingezet. Een bedrag van € 0,4 miljoen zal dit jaar nog niet worden besteed. Naast de iNUP-gelden is er in Assen ook een Begroting gemaakt voor de extra activiteiten, die verband houden met de decentralisaties binnen het sociale domein: om de informatievoorziening aan te passen en te optimaliseren. Om de realisatie van al deze doelen te borgen is het noodzakelijk dat de budgetten die in 2015 niet zijn ingezet in 2016 beschikbaar blijven.

Bedrijfsvoering

 stand van zaken	augustus 2015	kosten
Organisatieontwikkeling (flexibele formatie, aantal formatie)		
Bestuursopdracht verzelfstandiging afvalinzameling		
Bestuursopdracht toezicht en handhaving		
Bedrijfsplan Werkpunt		
Optimaliseren kostendekkendheid heffingen (leges, riool, afval)		
Fricriebudget		
Beleidsintensiveringen		
Bezuinigingen		

samenvatting programma

Per saldo is de verwachting dat er een nadeel op de bedrijfsvoering zal ontstaan van circa € 0,5 miljoen. De bedrijfsvoeringskosten blijven naar verwachting binnen de financiële kaders. Er is minder formatie ingezet dan begroot. De inkomsten uit projectmatig

werken worden niet gerealiseerd. In verband met bezuinigingen en gewenste flexibiliteit wordt er meer flexibel personeel ingezet, wat duurder is dan vaste formatie.

waar staan we nu en wat gaan we nog doen

Analyse gemeentelijke investeringen

De investeringen lopen op onderdelen vertraging op. Dat heeft onder andere te maken met vertraagde oplevering van ICT voor de Nieuwe werkomgeving. De investeringen in gemeentelijk materieel worden op dit moment voorbereid met een bestek. De levering hiervan gebeurt in 2016. De vrijval van kapitaallasten is daardoor incidenteel.

Bezuinigingen

De bezuinigingen voor 2015 zijn ingevuld. De komende jaren staat de organisatie echter voor een bezuinigingsopgave die veel inzet, creativiteit en aanpassingsvermogen vergt. Daarnaast zal ook re-

kening gehouden moeten worden met het feit van een teruglopende projectopgave en de financiële gevolgen daarvan. Deze beide grootheden zullen in samenhang met de organisatieontwikkeling moeten worden opgepakt en afgestemd.

Fricriebudget

Het frictiebudget is voor de populatie zoals die op 1 januari 2015 bekend was voldoende. Voor de nieuwe gevallen is op dit moment geen budget beschikbaar. Bij de samenstelling van de jaarrekening 2015 zal, conform de bestendige gedragslijn, opnieuw de omvang van het frictiebudget worden bekeken. Indien nodig zal een voorstel voor aanvulling ter besluitvorming worden voorgelegd.

Bedrijfsvoering (bedragen *)				
Beleidsthema	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m aug	Prognose	Saldo
lasten				
Bedrijfsvoering	52.259	31.247	49.484	2.775
Totaal lasten	52.259	31.247	49.484	2.775
baten				
Bedrijfsvoering	11.513	4.983	8.238	-3.275
Totaal baten	11.513	4.983	8.238	-3.275
Totaal saldo van baten en lasten	-40.746	-26.264	-41.246	-500
mutaties in reserves				
storting reserves	0	0	0	0
beschikking reserves	63	43	63	0
totaal mutaties in reserves	63	43	63	0

Analyse gemeentelijke investeringen

De totale kosten van de bedrijfsvoering vallen € 2,8 miljoen lager uit dan waarmee in de Begroting rekening werd gehouden.

De personeelslasten zullen naar verwachting € 1,0 miljoen lager uitvallen. Wel moet worden geconstateerd dat de kostprijs van de inhuur van tijdelijke medewerkers hoger ligt dan geraamd. De personeelslasten voor de werknaarwerk medewerkers zullen naar schatting € 0,5 miljoen lager uitvallen.

Door latere activeringen en uitstel van investeringen zullen de kapitaallasten € 1,6 miljoen lager uitvallen

dan geraamd. Op beheerkosten zal naar verwachting een overschrijding van € 0,15 miljoen optreden.

Op de beschikbaar gestelde middelen als gevolg van de transities zal met de kennis van nu een overschrijding van € 0,15 miljoen zijn.

De in de begroting opgenomen inkomsten zullen op basis van de huidige stand van zaken niet volledig worden gerealiseerd. Dit komt enerzijds door een lagere onttrekking uit het frictiebudget ad € 0,50 miljoen (zie ook lagere personeelslasten werknaarwerk medewerkers) en anderzijds lagere inkomsten van derden en lagere inkomsten uit projectmatige activiteiten van € 2,8 miljoen.

Vastgoed en grondbedrijf

 stand van zaken	augustus 2015	kosten
Herijking van de vastgoednota/vastgoedbeleid		
Verkleinen van de vastgoedportefeuille		
Omzetting naar risicogestuurd beheer en gedifferentieerd onderhoud		
Beheer en exploitatie maatschappelijke vastgoed in relatie tot programma DOEN		
Bestuursopdracht verzelfstandiging Parkeerbedrijf		
Integraal huisvestingsplan onderwijs		
Grondbedrijf		
Beleidsintensiveringen		
Bezuinigingen		

samenvatting programma

De Kadernota Vastgoed willen we vervangen door spelregels, deze worden medio 2016 aan de raad voorgelegd. De verkleining van de vastgoedportefeuille loopt conform planning. Er is een verkoopplan in ontwikkeling voor af te stoten Vastgoed, tegelijkertijd is reeds een aantal gebouwen verkocht waaronder de nieuwe brandweerkazerne (GGD/VRD).

Ten aanzien van de exploitatie van het Vastgoed kan

worden gemeld dat we op koers liggen, mede door vrijval van kapitaallasten.

Voor onderhoud wordt de bezuinigingsdoelstelling op het totaal behaald, er zijn twee afwijkingen: de MFA's en bedrijfsgebouwen laten een overschrijding zien op de beheer- en onderhoudslasten.

Voor het grondbedrijf geldt dat de zowel de kosten als opbrengsten lager uitvallen.

waar staan we nu en wat gaan we nog doen

Herijking van de vastgoednota/vastgoedbeleid

De Kadernota Vastgoed willen we vervangen we door spelregels maatschappelijk vastgoed. We formuleren hiertoe spelregels voor alle facetten van het maatschappelijk vastgoed. Het is een omvangrijke klus die meer tijd vergt dan aanvankelijk was voorzien. Medio 2016 zullen de spelregels ter vaststelling aan de raad worden voorgelegd.

Verkleinen van de vastgoedportefeuille

Op dit moment zijn we bezig met het opstellen van een verkoopplan voor het af te stoten vastgoed. Gezien de dynamiek in het gemeentelijke vastgoed (de

vraag naar ruimte is continu in beweging), betreft het een flexibel plan, dat al naar gelang zal worden aangepast teneinde een zo optimaal mogelijke vastgoedportefeuille te behouden.

Beheer en exploitatie maatschappelijke vastgoed (in relatie met programma DOEN)

Het project wijkgebouwen is bijna afgerond en wordt overgedragen aan de lijn. Daar waar mogelijk zijn en worden afspraken gemaakt met de gebruikers om meer zelfstandig het beheer uit te voeren. Er is aandacht geweest voor de stand alone wijkgebouwen en nog niet voor de MFA's.

Vastgoed en Grondbedrijf						(bedragen * € 1.000)
Beleidsthema	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m aug	Prognose	Saldo	V / N	
lasten						
Vastgoed	31.996	18.327	30.746	1.250	V	
Grondbedrijf	6.362	0	3.344	3.019	V	
Totaal lasten	38.359	18.327	34.090	4.269	V	
baten						
Vastgoed	15.462	7.321	14.662	-800	N	
Grondbedrijf	8.388	0	3.388	-4.999	N	
Totaal baten	23.850	7.321	18.050	-5.799	N	
Totaal saldo van baten en lasten	-14.509	-11.006	-16.040	-1.531	N	
mutaties in reserves						
storting reserves	2.025	0	45	1.981	V	
beschikking reserves	686	0	686	0		
totaal mutaties in reserves	-1.339	0	641	1.981	V	
Resultaat	-15.848	-11.006	-15.398	450	V	

Herijking van de vastgoednota/vastgoedbeleid

Er is op dit moment vrijval van de kapitaallasten als gevolg van het later activeren van diverse complexen. Dit heeft met name betrekking op het stadhuis, de onderwijsgebouwen van het Dr. Nassau College en Pro Assen en de multifunctionele accommodatie Assen-Oost en Duurzaamheidscentrum Assen.

De exploitatieopbrengsten blijven achter bij de Begroting als gevolg van het later opleveren van MFA Assen Oost en DCA en tegenvallende huuropbrengsten bij het stadhuis.

Verkleinen van de vastgoedportefeuille

Met betrekking tot de verkleining van de vastgoedportefeuille kan worden gemeld dat er reeds een aantal panden verkocht is. De nieuwe brandweerkazerne en de Kroezehof zijn verkocht. Daarnaast is

voor het Mercuriustheater een prijsvraag voor herontwikkeling opgestart.

Omzetting naar risico gestuurd beheer en gedifferentieerd onderhoud

Kijkend naar de totale kosten voor beheer en onderhoud kan worden gesteld dat de gekozen aanpak zijn vruchten begint af te werpen. Voor de MFA's is echter zichtbaar dat hier de kosten voor het beheer en onderhoud hoger zullen uitvallen dan verwacht.

Grondbedrijf

Op het beleidsproduct Bouwgrondexploitatie wordt de consolidatie weergegeven van het Grondbedrijf in de Algemene Dienst. De feitelijke administratie van het Grondbedrijf wordt gevoerd in een afzonderlijke administratie. Zowel de kosten als de opbrengsten zijn lager dan begroot, na verrekening met de reserve is er per saldo geen effect.

Algemeen financieel beleid

 stand van zaken	augustus 2015	kosten
Financieel gezond, duurzaam evenwicht, financiële spelregels		
Belastingheffing		
Gemeentefonds 2015 en 2016-2018		
Financiering		
Reservepositie		
Betere sturing		
Beleidsintensiveringen		
Bezuinigingen		

samenvatting programma

Het jaar 2015 is en blijft financieel gezien een lastig jaar. Wat dat betreft lijkt het beeld van de Najaarsnota op dat van de Voorjaarsnota. We blijven kampen met onzekerheden en financiële risico's in het sociaal domein. Daarom is besloten het in 2014 behaalde rekeningresultaat volledig in te zetten ter versterking van het gemeentelijk weerstandsvermogen.

Anders dan bij de Voorjaarsnota bestaat er inmiddels wel meer inzicht in omvang en aard van de zorgbehoefte en de daaraan verbonden kosten. Op basis daarvan presenteren we in deze Najaarsnota de eerste voorzichtige financiële prognoses. Bij de jaarafsluiting maken we de balans op weten we definitief wat de financiële gevolgen van het eerste uitvoeringsjaar zijn.

Geholpen door de gunstige situatie op de geld- en kapitaalmarkt hebben we de afgelopen maanden flinke vooruitgang geboekt bij het doorlichten van onze financieringspositie en leningenportefeuille. Via consolidatie, omzetting en vervroegde aflossing van bestaande leningen hebben we onze rentekosten blijvend verlaagd.

Herstel en groei van de economie vertalen zich vroeg of laat door in onze eigen inkomsten en naar de uitkering uit het gemeentefonds. De recent verschenen septembercircularie bevat daarvoor de eerste voorzichtige signalen. Voor 2015 is dat, gezien de negatieve groei van het fonds, nog niet aan de orde. We hebben dit jaar opnieuw hinder daarvan, meer dan op basis van eerdere prognoses mocht worden verwacht.

waar staan we nu en wat gaan we nog doen

Financieel gezond, duurzaam evenwicht, financiële spelregels

Onzekerheden en financiële risico's in het sociaal domein duren voort. Het gaat voor Assen om omvangrijke geldstromen. Het openeinde karakter van de achterliggende zorgvraag kan er in resulteren dat we in 2015 meer kosten zullen moeten maken dan waarmee we in de Begroting 2015 op basis van het uitgangspunt budgettaire neutraliteit rekening hebben gehouden.

Gemeentefonds

De financiële verhouding tussen Rijk en gemeenten pakt voor Assen niet goed uit. Onze gemeente is zowel voor de eerste en de tweede fase van de herijking van het gemeentefonds als bij de verdeling van de middelen voor de taken in het sociaal domein nadeelgemeente. De oorzaken hiervan zijn niet duidelijk. Op basis van de maatregelen en cijfers in de meicircularie lopen de nadelig effecten voor Assen op tot uiteindelijk € 72 per inwoner. De door het kabinet voor nadeelgemeenten getroffen overgangsmaatregelen bieden

onvoldoende en slechts tijdelijk soelaas. We ondernemen samen met andere nadeelgemeenten actie om de financiële schade zo veel mogelijk te beperken.

Financiering

We hebben onze leningenportefeuille doorgelicht en verbeterd via consolidatie, vervroegde aflossing en herfinanciering van hoogrentende leningen. Daardoor is onze gemeentelijke schuldpositie meer toekomstbestendig geworden en hebben we structurele rentevoordelen kunnen inboeken.

Belastingheffing

De in de jaarrekening 2014 gesignaleerde trend van achterblijvende Ozb-opbrengsten zet zich in 2015 voort. Deze ontwikkeling is in de Voorjaarsnota benoemd. Hoofdoorzaken zijn leegstand en waardedaling van kantoor- en winkelpanden en een toename van vrijstellingen van panden die in gebruik zijn in het kader van het beschermd wonen.

Voortgang bezuinigingen

De verdere invulling en uitvoering van de bezuinigingen verloopt grotendeels volgens plan. Een drietal nog uit de vorige bestuursperiode stammende maatregelen blijkt als gevolg van gewijzigde omstandigheden niet langer haalbaar. Deze maatregelen zijn daarom ingetrokken. Het nadeel van het niet doorgaan van deze maatregelen bedraagt € 0,5 miljoen. We nemen hiervoor in de Begroting 2016 vervangende dekkingsmaatregelen.

Reservepositie

In mei jl. heeft de raad besloten het in 2014 gerealiseerde positieve rekeningresultaat van € 9,9 miljoen volledig aan de algemene reserve toe te voegen. Dit biedt extra zekerheid met het oog op dreigende financiële tegenvallers in 2015 en 2016 in het sociaal domein. De stand van de algemene reserve bedroeg daarna € 15,9 miljoen. In oktober jl. zijn de beleidsregels rondom de reserve sociaal domein vastgesteld. De reserve is in 2015 voor het eerst operationeel.

Financiële gezond, duurzaam evenwicht, financiële spelregels

Ontwikkelingen waarmee we sinds vorig jaar te maken hebben gekregen kunnen tot nu toe zonder extra bezuinigingen en binnen de bestaande financiële kaders worden opvangen. We koersen onveranderd op een gezonde en sluitende gemeentelijke huishouding. Dat houdt in dat we in 2016 en de jaren daarna in ons beleid en onze financiën behoedzaam moeten manoeuvreren en rekening moeten houden met nieuwe bezuinigingen.

Gemeentefonds

Op grond van de huidige inzichten neemt de integratie-uitkering sociaal domein, bestemd voor bekostiging van de nieuwe Wmo-taken, Jeugdhulp en de participatie, ten opzichte van 2015 met € 6,8 miljoen af. Omtrent mogelijke groei van het gemeentefonds als gevolg van herstel van de economie en kabinetsbeleid valt nog onvoldoende met zekerheid te zeggen.

De praktijk wijst uit dat de accresprognoses die het kabinet in haar circulaire presenteert bij het maken van eigen beleidsafwegingen met de nodige voorzichtigheid dienen te worden gehanteerd. De situatie op dat punt dient jaarlijks op basis van actuele informatie opnieuw te worden beoordeeld.

Belastingheffing

Voor 2016 wordt rekening gehouden met een verdere daling van de Ozb-opbrengsten. Hiervoor moet elders binnen de Begroting dekking worden gevonden.

Voortgang bezuinigingen

We gaan er voor het komende jaar van uit dat in 2016 geen extra bezuinigingen noodzakelijk zijn om de gemeentelijke huishouding sluitend te houden. We beoordelen de situatie op dat punt van moment tot moment. De Voorjaarsnota 2016 is het eerstvolgende meetpunt.

Algemeen financieel beleid

(bedragen * € 1.000)

Beleidsthema	Actueel jaarbudget	Realisatie t/m aug	Prognose	Saldo	V / N
lasten					
Onvoorzien/incidenteel	1.073	0	715	358	V
Belastingheffing	144	83	144	0	
Financiering/Belegging	284	221	373	-89	N
Gemeentefonds	250	92	200	50	V
Bezuinigingstaakstelling	565	28	176	389	V
Reserves en voorzieningen	0	0	-30	30	V
Saldi kostenplaatsen	-3.440	0	-297	-3.143	N
Saldo	0	0	0	0	
Totaal lasten	-1.124	423	1.281	-2.405	N
baten					
Onvoorzien/incidenteel	0	0	0	0	
Belastingheffing	16.650	15.506	16.244	-406	N
Financiering/Belegging	9.402	10.725	13.194	3.792	V
Gemeentefonds	152.439	123.425	160.212	7.773	V
Bezuinigingstaakstelling	62	823	672	610	V
Reserves en voorzieningen	0	0	0	0	
Saldi kostenplaatsen	0	0	0	0	
Saldo	0	0	0	0	
Totaal baten	178.553	150.479	190.322	11.769	V
Totaal saldo van baten en lasten	179.677	150.056	189.041	9.364	V
mutaties in reserves					
storting reserves	4.364	4.335	4.364	0	
beschikking reserves	5.733	5.583	5.733	0	
totaal mutaties in reserves	1.368	1.248	1.368	0	
Resultaat	181.045	151.304	190.409	9.364	V

Financiële gezond, duurzaam evenwicht, financiële spelregels

De eindejaarprognose voor de producten in het programma Algemeen Financieel Beleid samen resulteert in een positief resultaat van € 9,4 miljoen.

Hoofdoorzaken hiervan zijn de positieve bijstelling van de integratie-uitkering sociaal domein, onderdeel beschermd wonen, met € 8,8 miljoen, lager uitvallende rentekosten van € 2,9 miljoen, ontvangen na-uitkeringen uit het btw compensatiefonds van € 0,6 miljoen en vrijval van voor eindejaarsprognose niet langer relevante stelposten ten bedrage van € 0,6 miljoen.

Daar staat tegenover dat het algemene deel van algemene uitkering en de opbrengst van de onroerendzaakbelasting beide respectievelijk € 1,0 miljoen en € 0,4 miljoen lager uitvallen dan geraamd. Het

nadeel in de algemene uitkering is het directe gevolg van de verlaging van het accres.

Tot slot is in de prognose, als aanname, rekening gehouden met de afboeking ineens van de kosten van € 2,3 miljoen die dit jaar optreden als gevolg van het vervroegd aflossen van een aantal bestaande hoogrentende geldleningen. Bij de jaarafsluiting gaan we na of er voldoende financiële ruimte is voor toepassing van die gedragslijn of dat we deze kosten toch over meerdere jaren moeten spreiden.

Gemeentefonds

Als gevolg van de maatregelen in de mei- en septembercirculaire neemt de algemene uitkering als geheel met € 7,8 miljoen toe ten opzichte van de raming in de Voorjaarsnota. Hoofdoorzaken zijn de bijstelling van de integratie-uitkering van € 8,8 miljoen, en de in 2015 op grond van het beloop van de rijks-

uitgaven doorgevoerde verlaging van het accres met € 1,2 miljoen. Verder is er sprake van bijstellingen op grond van taakmutaties waaronder de regeling voor bed, bad en brood. Deze hebben echter geen invloed op de uitkomst van de eindejaarsprognose.

Belastingheffing

Op basis van de aanslagoplegging en de betalingen tot en met augustus verwachten we dat de opbrengst van de onroerendezaakbelasting dit jaar € 0,4 miljoen lager uitvalt dan geraamd.

Toelichting bezuinigingen

Wonen, taakstelling openbare ruimte

De bezuinigingsdoelstelling is gehaald, maar deels op andere onderdelen dan waar op was ingezet. Door incidentele bijdragen vanuit zwerfafval, risico gestuurd beheer en vrijval van kapitaallasten worden overschrijdingen op groenbeheer opgevangen.

Meedoen, taakstelling Welzijnsorganisatie 2.0

Aangezien de nieuwe welzijnsorganisatie Vaart Welzijn een half jaar later van start is gegaan dan oorspronkelijk gepland, kan de hieraan gekoppelde bezuinigingstaakstelling in 2015 voor 50% worden gerealiseerd. Vanaf 2016 is de taakstelling volledig structureel ingevuld.

Meedoen, bezuiniging in verband met verzelfstandiging Plateau openbaar onderwijs

Op 2 juli 2015 heeft de raad besloten Plateau openbaar onderwijs per 1 januari 2016 te verzelfstandigen. In het Financieel Implementatieplan zijn de financiële gevolgen en effecten van de verzelfstandiging van Plateau vastgelegd. Plateau kan € 80.000 van de taakstelling invullen door o.a. goedkopere contracten en rentevoordeel. Het restant van de taakstelling à € 180.000 is verwerkt in het bestuursformatieplan 2015 – 2016 van Plateau. Op 17 september 2015 heeft de raad ingestemd met de statuten voor de Stichting i.o. In 2015 wordt conform de afspraken op alternatieve wijze in de taakstelling voorzien door een verlaging van de storting in de reserve voorgezet onderwijs.

Meedoen, Aanpassen rolverdeling lokaal jeugdbeleid (peuterspeelzaalwerk, kinderopvang, Brede School, naschoolse activiteiten)

Het beleid met betrekking tot de Alles in 1-scholen is op 2 juli 2015 door de raad vastgesteld. Onderdeel van het beleidskader, zoals opgenomen in de Raadsnotitie Alles in 1-scholen in Assen, vormen de budgettaire kaders. Hierin is de bezuinigingsmaatregel betrokken.

Aantrekkelijk Assen, bijdrage ondernemers TT

De bezuinigingstaakstelling door middel van bijdragen van ondernemers in de TT is in de oorspronkelijke opzet niet haalbaar gebleken. Ook een alternatieve invulling was op dit terrein niet mogelijk. Met ingang van 2016 is deze taakstelling daarom ingetrokken. In de begroting 2016 is voorzien in vervangende dekkingsmaatregelen voor een aantal niet haalbare bezuinigingsmaatregelen uit de vorige bestuursperiode.

Bedrijfsvoering, Anders organiseren en frictiebudget

De bezuinigingen voor 2015 zijn ingevuld. De komende jaren staat de organisatie echter voor een bezuinigingsopgave die veel inzet, creativiteit en aanpassingsvermogen vergt. Daarnaast moeten we rekening houden met een teruglopende projectopgave en de financiële gevolgen daarvan. Deze beide grootheden zullen we in samenhang met de organisatieontwikkeling oppakken en afstemmen.

Vastgoed, diverse projecten budgettair neutraal realiseren

Het is op dit moment nog niet duidelijk of de taakstelling die verband houdt met de exploitatie van het Duurzaamheidscentrum volledig kan worden gerealiseerd. Er wordt een Vastgoedplan uitgewerkt met daarin de risico's en kansen op vastgoedgebied. Ook het Duurzaamheidscentrum wordt hierin meegenomen. Eventuele financiële effecten zullen meegenomen worden in de Voorjaarsnota 2016. De bezuiniging op de exploitatie van de kinderboerderijen die gekoppeld was aan de exploitatie van het Duurzaamheidscentrum is niet haalbaar. Ook een alternatieve invulling bleek niet voorhanden. In de begroting 2016 is voorzien in vervangende dekkingsmaatregelen.

Aangezien de nieuwbouw van diverse onderwijsgebouwen in Kloosterveen nog moet starten is realisatie van de hieraan gekoppelde bezuinigingsmaatregelen nog niet aan de orde. Dit geldt eveneens voor de multifunctionele accommodatie Assen-Oost.

De bezuinigingstaakstelling op de gemeentelijke huisvesting is niet volledig haalbaar gebleken. De verwachte huuropbrengsten vallen € 145.000 la-

ger uit en voor locatie Buitenzorg is in combinatie met gebouw De Werf een alternatief scenario uitgewerkt wat resulteert in een bezuiniging die per saldo € 275.000 lager uitvalt dan de oorspronkelijke taakstelling. In de begroting 2016 is voorzien in vervangende dekkingsmaatregelen.

De bezuinigingsdoelstelling voor onderhoud wordt op totaalniveau gehaald, maar hierbinnen zien we dat voor de MFA's en bedrijfsgebouwen wel een overschrijding optreedt.

Vastgoed, verhoging huuropbrengsten (sportaccommodaties)

De bezuinigingstaakstelling op de sportaccommodaties van € 0,1 miljoen zal in 2015 nog niet volledig worden gehaald. De verwachting is dat de te behalen bezuiniging dit jaar rond de € 30.000 tot € 40.000 komt te liggen.

Algemeen financieel beleid, boventrendmatige aanpassing OZB (+ 1,5%)

De voor 2016 in de planning staande boventrendmatige verhoging van de onroerendezaakbelasting (OZB) is afhankelijk van de besluiten die de raad daarover in het kader van de begroting en de beleidsinvulling voor de periode 2016-2019 neemt.

Bijlage Bezuinigingen Najaarsnota 2015

bedragen in € * 1.000

Programma/beleidsthema/bezuiniging	taakstelling				Status	
	2015	2016	2017	2018		
Programma Wonen in Assen						
Openstaande bezuinigingen bestuursperiode 2011-2014 (1e, 2e en 3e tranche)						
-	-	-	-	-	-	
Bezuinigingen bestuursperiode 2015-2018 (Minderen met Maat)						
Woningbouw/woonplan	Afschaffen subsidieregeling monumentenzorg	37	37	37	37	✓
Openbare ruimte	Terugbrengen beeldkwaliteit wegen	500	500	500	500	i
	Terugbrengen beeldkwaliteit bermen	50	50	50	50	i
	Verlagen maairegime bermen	160	160	160	160	i
	Verminderen straatmeubilair	15	15	15	15	✓
	Verminderen/aanpassen punten openbare verlichting	180	180	180	180	i
	Verminderen/aanpassen onkruidbestrijding	50	50	50	50	i
	Verminderen markeringen en bebording	20	20	20	20	✓
	Verlagen maairegime groen recreatieparken	50	50	50	50	i
	Terugbrengen beeldkwaliteit plantsoenen	250	250	250	250	i
	Omvorming intensief gras naar extensief gras plantsoenen	185	185	185	185	i
	Verminderen bloembakken en inboet bomen	45	45	45	45	✓
	Verminderen speeltoestellen	50	50	50	50	✓
	Meewerkers 3 maanden op uitkeringsbasis (groenbeheer)	0	150	150	150	✓
Totaal Wonen in Assen		1.592	1.742	1.742	1.742	
Programma Werken in Assen						
Openstaande bezuinigingen bestuursperiode 2011-2014 (1e, 2e en 3e tranche)						
Algemeen	Restanttaakstelling Werk en inkomen	713	713	713	713	✓
Werkgelegenheid	SROI FlorijnAs projecten en overige projecten	350	250	150	0	✓
Bezuinigingen bestuursperiode 2015-2018 (Minderen met Maat)						
-	-	-	-	-	-	-
Totaal Werken in Assen		1.063	963	863	713	
Programma Meedoen in Assen						
Openstaande bezuinigingen bestuursperiode 2011-2014 (1e, 2e en 3e tranche)						
Mijn Buurt Assen	Taakstelling op maatschappelijk werk, ouderenwerk, opbouwwerk en jongerenwerk (welzijnsorganisatie 2.0)	345	345	345	345	i
Algemeen	Restanttaakstelling Zorg en Welzijn	566	566	566	566	✓
Onderwijs	Gemeentelijke bijdrage Plateau (verzelfstandiging)	260	260	260	260	i
Bezuinigingen bestuursperiode 2015-2018 (Minderen met Maat)						
Jeugdzorg	Aanpassen rolverdeling lokaal jeugdbeleid (peuterspeelzaalwerk, kinderopvang, Brede School, naschoolse activiteiten)	0	150	150	150	i
Mijn Buurt Assen	Afroken jaarlijkse onderbesteding stedelijke projecten	50	50	50	50	✓
Onderwijs	Doorberekenen dienstverlening schoolbestuurlijke taken Pro Assen	30	30	30	30	✓
Sport	Reduceren beleidsmiddelen sport	76	114	154	180	✓
Totaal Meedoen in Assen		1.327	1.515	1.555	1.581	
Programma Aantrekkelijk Assen						
Openstaande bezuinigingen bestuursperiode 2011-2014 (1e, 2e en 3e tranche)						
Evenementen	TT: bijdrage ondernemers	50	50	50	50	i
Bezuinigingen bestuursperiode 2015-2018 (Minderen met Maat)						
-	-	-	-	-	-	-
Totaal Aantrekkelijk Assen		50	50	50	50	
Programma Samen werken aan Assen						
Openstaande bezuinigingen bestuursperiode 2011-2014 (1e, 2e en 3e tranche)						
Bestuur	Hospitalityroom TT (op termijn) afstoten	25	25	30	30	✓
Bezuinigingen bestuursperiode 2015-2018 (Minderen met Maat)						
-	-	-	-	-	-	-
Totaal Samen werken aan Assen		25	25	30	30	

Programma/beleidsthema/bezuiniging	taakstelling				Status	
	2015	2016	2017	2018		
Programma Bedrijfsvoering						
Openstaande bezuinigingen bestuursperiode 2011-2014 (1e, 2e en 3e tranche)						
Bedrijfsvoering	Extra taakstelling efficiency bedrijfsvoering oa door samenwerking (gerelateerd aan regeerakkoord, efficiencykorting i.v.m. schaalvergroting gemeenten)	0	250	500	750	✓
	Achterblijvende overhead brandweer/RUD	0	150	300	300	✓
Bezuinigingen bestuursperiode 2015-2018 (Minderen met Maat)						
Bedrijfsvoering	Anders organiseren	0	0	1.000	2.100	i
Totaal Bedrijfsvoering		0	400	1.800	3.150	
Programma Vastgoed en Grondbedrijf						
Openstaande bezuinigingen bestuursperiode 2011-2014 (1e, 2e en 3e tranche)						
Vastgoed / Openbare ruimte	Investering milieu educatief centrum (MEC) budgettair neutraal	170	170	170	170	i
	Exploitatie centrum voor duurzaamheidseducatie en -communicatie	100	100	100	100	i
	Kinderboerderijen / afstoten exploitatie kinderboerderij De Hofstede	50	50	50	50	i
Vastgoed / Sport	<u>Investeringen sportaccommodaties budgettair neutraal:</u>					i
	- besp. beh. en onderhoud binnensportacc. / sluiten Korpershoekhal	50	100	100	100	
	- inkomsten wielersbaan	25	25	25	25	
Vastgoed / Onderwijs	Versobering derde cluster Kloosterveen: zelfstandige basisschool De Parel, revitalisering noodlokalen OBS Kloosterveen en CBS Kloostertuin, opschorten uitbreiding Boomgaard	597	597	380	380	i
	Versobering MFA Assen-Oost: bouw CBS De Regenboog, RKBS Vredeveld, gymlokaal en geen wijkcentrum	74	74	74	74	i
Vastgoed / Bedrijfsvoering	<u>Aanpassing gemeentelijke huisvesting budgettair neutraal:</u>					i
	- vervallen beheerskosten pand Buitenzorg	500	500	500	500	
	- extra inkomsten i.v.m. inhuizing ISD	275	275	275	275	
	- verhuur werkplekken aan derden	150	150	150	150	
Bezuinigingen bestuursperiode 2015-2018 (Minderen met Maat)						
Vastgoed	Aanpassen verzekeringen	50	50	50	50	✓
	Aanpassen beheer wijkgebouwen	79	79	79	79	✓
	Beperken schoonhouden	100	100	100	100	✓
	Onderhoudsniveaus differentiëren per gebouw	300	300	300	300	✓
	Verhoging huuropbrengsten (sportaccommodaties)	100	100	100	100	i
Totaal Bedrijfsvoering		2.620	2.670	2.453	2.453	
Programma Algemeen financieel beleid						
Openstaande bezuinigingen bestuursperiode 2011-2014 (1e, 2e en 3e tranche)						
-	-	-	-	-	-	
Bezuinigingen bestuursperiode 2015-2018 (Minderen met Maat)						
Belastingheffing	Boventrendmatige aanpassing OZB (+ 1,5%)	0	240	480	480	i
Onvoorzien/Incidenteel	Afvoeren deel van het budget incidentele ruimte	0	500	500	500	✓
Overige algemene middelen	Afzien toekenning prijscompensatie	450	450	450	450	✓
	Afvoeren stelpost bijzondere bijstand	0	450	450	450	✓
	Afzien van indexatie reserves	0	550	550	550	✓
	Inzet deel restantbuffer macro economische ontwikkeling	650	0	0	0	✓
	Inzet vrijval kapitaallasten (ivm vertraging in uitvoering)	1.000	300	0	0	i
Totaal Algemeen financieel beleid		2.100	2.490	2.430	2.430	
Totaal openstaande bezuinigingen bestuursperiode 2011-2014 (1e, 2e en 3e tranche)						
		4.300	4.650	4.738	4.838	
Totaal bezuinigingen bestuursperiode 2015-2018 (Minderen met Maat)						
		4.477	5.205	6.185	7.311	
Totaal bezuinigen		8.777	9.855	10.923	12.149	

Bijlage II Recapitulatie voor budgetoverheveling

Programma's en producten (bedragen x € 1.000)	LASTEN				BATEN				SALDO				V/N
	Actueel Budget	Realisatie t/m aug	Prognose	Saldo	Actueel Budget	Realisatie t/m aug	Prognose	Saldo	Actueel Budget	Realisatie t/m aug	Prognose	Saldo	
Wonen in Assen													
Woningbouw/woonplan	1451	1123	1265	186	1174	1115	1674	500	-277	-8	409	686	V
Openbare ruimte	12345	6790	12274	71	8290	7726	8756	466	-4055	936	-3518	537	V
Bereikbaarheid, verkeer en vervoer	217	222	255	-38	0	-23	-23	-23	-217	-245	-278	-61	N
Duurzaamheid	5599	3331	4791	809	9263	6290	8319	-944	3664	2960	3528	-136	N
Programmaresultaat vóór bestemming	19612	11465	18585	1027	18727	15107	18726	-1	-885	3642	141	1026	V
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	56	0	106	-50	1158	321	386	-772	1102	321	280	-822	N
Programmaresultaat ná bestemming	19668	11465	18691	977	19886	15428	19112	-773	217	3963	421	204	V
Werken in Assen													
Werkgelegenheid	54539	29414	54328	211	28726	17198	27023	-1703	-25813	-12216	-27305	-1492	N
Econ. ontwikkeling en innovatie	1366	774	1366	0	120	0	120	0	-1246	-774	-1246	0	N
FlorijnAs	54752	4	41726	13026	54752	0	41726	-13026	0	-4	0	0	N
Programmaresultaat vóór bestemming	110657	30192	97420	13237	83598	17198	68869	-14729	-27060	-12994	-28551	-1492	N
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	195	0	195	0	241	0	241	0	46	0	46	0	N
Programmaresultaat ná bestemming	110853	30192	97616	13237	83839	17198	69110	-14729	-27014	-12994	-28505	-1492	N
Meedoen in Assen													
Jeugdzorg	24681	17125	24707	-26	0	12	26	26	-24681	-17113	-24681	0	V
Wmo, gez.heidszorg en vrijw.werk	54200	34274	63376	-9176	4575	1072	5278	703	-49625	-33202	-58098	-8474	N
Mijn Buurt Assen	2453	2243	2900	-447	150	43	130	-20	-2303	-2200	-2770	-467	N
Meedoenbeleid	2961	1748	2664	297	0	0	0	0	-2961	-1748	-2664	297	V
Sport	314	211	439	-125	0	40	170	170	-314	-171	-269	45	V
Schuldhelpverlening	539	536	878	-339	0	0	0	0	-539	-536	-878	-339	N
Onderwijs	28299	14308	27848	451	25989	12884	25989	0	-2310	-1424	-1860	451	V
Programmaresultaat vóór bestemming	113448	70445	122813	-9365	30714	14051	31593	879	-82734	-56393	-91220	-8486	N
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	0	0	200	-200	0	217	217	217	0	217	17	17	V
Programmaresultaat ná bestemming	113448	70445	123013	-9565	30714	14269	31810	1096	-82734	-56176	-91203	-8469	N
Aantrekkelijk Assen													
Aantrekkelijke binnenstad	149	6	149	0	25	3	5	-20	-124	-3	-144	-20	N
Cultureel Hart	9453	8165	9487	-33	0	33	33	33	-9453	-8132	-9454	0	N
Evenementen	893	743	893	0	244	241	194	-50	-649	-501	-699	-50	N
Parkeren	516	367	516	0	1702	1160	1702	0	1187	794	1187	0	N
Veiligheid	3283	1983	3283	0	16	241	371	355	-3267	-1742	-2912	355	V
Programmaresultaat vóór bestemming	14294	11263	14327	-33	1987	1679	2305	318	-12307	-9585	-12022	285	V
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	0	0	0	0	2301	2301	2301	0	2301	2301	2301	0	N
Programmaresultaat ná bestemming	14294	11263	14327	-33	4289	3980	4607	318	-10006	-7283	-9721	285	V
Samen werken aan Assen													
Bestuur	3015	1575	2785	230	0	7	0	0	-3015	-1568	-2785	230	V
Regionale samenwerking	124	124	124	0	0	0	0	0	-124	-124	-124	0	N
Dienstverlening	2768	1320	2178	590	1042	884	1042	0	-1726	-436	-1136	590	V
Programmaresultaat vóór bestemming	5907	3019	5087	819	1042	892	1042	0	-4865	-2128	-4046	819	V
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	N
Programmaresultaat ná bestemming	5907	3019	5087	819	1042	892	1042	0	-4865	-2128	-4046	819	V
Bedrijfsvoering													
Bedrijfsvoering	52259	31247	49484	2775	11513	4983	8238	-3275	-40746	-26264	-41246	-500	N
Programmaresultaat vóór bestemming	52259	31247	49484	2775	11513	4983	8238	-3275	-40746	-26264	-41246	-500	N
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	0	0	0	0	63	43	63	0	63	43	63	0	N
Programmaresultaat ná bestemming	52259	31247	49484	2775	11576	5026	8301	-3275	-40683	-26221	-41183	-500	N
Vastgoed en Grondbedrijf													
Vastgoed	31996	18327	30746	1250	15462	7321	14662	-800	-16534	-11006	-16084	450	V
Grondbedrijf	6362	0	3344	3018	8388	0	3388	-5000	2025	0	44	-1981	N
Programmaresultaat vóór bestemming	38359	18327	34090	4268	23850	7321	18050	-5800	-14509	-11006	-16040	-1531	N
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	2025	0	44	1981	686	0	686	0	-1339	0	642	1981	V
Programmaresultaat ná bestemming	40384	18327	34134	6250	24536	7321	18736	-5800	-15848	-11006	-15398	450	V
Algemeen financieel beleid													
Onvoorzien/incidenteel	1073	0	715	358	0	0	0	0	-1073	0	-715	358	V
Belastingheffing	144	83	144	0	16650	15506	16244	-406	16506	15423	16100	-406	N
Financiering/Belegging	284	221	373	-90	9402	10725	13195	3792	9118	10504	12821	3703	V
Gemeentefonds	250	92	200	50	152439	123425	160212	7773	152189	123334	160012	7823	V
Bezuinigingstaakstelling	565	28	176	389	62	823	672	611	-504	796	496	1000	V
Reserves en voorzieningen	0	0	-30	30	0	0	0	0	0	0	30	30	V
Saldi kostenplaatsen	-3440	0	-297	-3143	0	0	0	0	3440	0	297	-3143	N
Saldo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	N
Programmaresultaat vóór bestemming	-1124	423	1281	-2406	178553	150479	190323	11770	179677	150056	189041	9364	V
Storting in c.q. onttrekking aan reserves	4364	4335	4364	0	5733	5583	5733	0	1368	1248	1368	0	N
Programmaresultaat ná bestemming	3240	4758	5646	-2406	184286	156062	196056	11770	181045	151304	190409	9364	V
RESULTAAT VÓÓR BESTEMMING	353412	176382	343088	10324	349984	211710	339145	-10839	-3428	35328	-3942	-514	N
Saldo onttrekkingen/stortingen	6642	4335	4910	1731	10182	8465	9627	-555	3541	4130	4717	1176	V
RESULTAAT NÁ BESTEMMING	360054	180717	347998	12056	360166	220175	348773	-11394	113	39458	775	662	V